

Foto: YAY Images. Design: Mike Mills.

Ansvarlig redaktør:
Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:
Nils Roar Gjerdet
Jørn Arne Aas

Redaksjonssjef:
Kristin Aksnes

Redaksjonsråd/Editorial Board:
Linda Z. Arvidsson, Ellen Berggreen, Morten
Enersen, Jostein Grytten, Anne Christine
Johannessen, Sigbjørn Løes, Nils Oscarson,
Nina J. Wang, Marit Øilo, Ulf Örtengren

Redaksjonskomité:
Jon E. Dahl, Anders Godberg, Malin Jonsson

ABONNEMENT

Abonnementspris for ikke-medlemmer
og andre abonnenter kr 1800,-

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,
Tlf. 22 54 74 30.

E-post: annonse@tannlegetidende.no

TELEFON OG ADRESSE

Haakon Vils gate 6,
postboks 2073, Vika, 0125 Oslo
Tlf. 22 54 74 00

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no
www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening

ISSN 0029-2303

Opplag: 6 800. 11 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Media AS
Grafisk design: Mike Mills

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn
for utgivelsen. Alt som publiseres represente-
rer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer
ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den
norske tannlegeforenings offisielle synspunk-
ter med mindre dette kommer særskilt til
uttrykk.

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

OPPLAGSKONTROLLERT

MILJØMERKET TRYKKERI
07 PRINTMEDIA - 2041 0319

LEDER

God reise!

Sommerferien står for døren, og flere av oss skal ut og reise. Det er en del folk som har sagt både fine og kloke ting om akkurat det, å reise. Mens andre bare sier ting.

Noen skal sikkert foreta en sjøreise på egen kjøll i sommer, slik Odd Børretzen likte: «Jeg skal ut og seile bror, sånn som hundre ganger før. Jeg tror jeg har fått alt om bord: Brød og vin og visakort, røyk og øl og smør. Jeg har gjort det før min venn. Nå drar jeg ut igjen.» Og, fra samme mann: «Jeg vet ikke hvor jeg skal denne gangen, men jeg vet jeg skal reise langt.»

Det passer for min reise i sommer. Jeg vet slett ikke hvor jeg skal. Jeg får se hvor jeg kommer. Og etter fem uker er jeg tilbake. For: «En trekkfugl vender tilbake! Om ikke annet så på trass.» Som Lillebjørn Nilsen synger.

I mellomtiden kan en oppleve mangt og mye, både ventet og uventet.

Johann Wolfgang von Goethes utsagn lyder slik: «Reisen ligner et spill. Det er alltid gevinst og tap ved den, og oftest fra en uventet kant.» Og den samme, kanskje reiseglade mann, skal ha sagt: «Reiser er den beste utdannelse for evnerike mennesker.» Mens disse skal være Henrik Ibsens ord: «Kan hende jeg seiler min skute på grunn; men så er det dog deilig å fare!»

Skalden Mattias Claudius skal være opphavsmannen til den kjente setningen: «Wenn jemand eine Reise tut, so kann er was erzählen.» På norsk blir det noe sånn som: Når en foretar en reise, får en noe å fortelle.

Det er flere enn jeg som ikke vet hvor de skal, og Per Larsen skal en gang ha kommet med denne vrien på spørsmålet om å reise til en øde øy med noen: «Om du kunne reise med hvem du ville til en øde øy – hvilken øy ville du reise til da?»

George Mikes har kanskje møtt noen litt kjedelige folk på sine reiser, siden han visstnok har observert at: «Mange reiser hovedsakelig for å kontrollere om reiseguiden er pålitelig og korrekt.» Hver sin lyst.

En ukjent person sier at den som ikke skal noe sted, har heller ingen å dra dit sammen med. Det stemmer. Mens Laozi har sagt at: «En reise på tusen mil begynner med ett skritt.» Og J.R.R. Tolkien har uttalt: «Litt etter litt reiser du langt.»

Et norsk ordtak om å reise skal visstnok lyde: «Verden er vid, og veiene mange.» Mens svenskene sier: «Det er bedre å ta en liten omvei enn en stor risiko.» Danskene har også sine ordtak: «Det forsinker ikke å ta en hvil», «begynn reisen ved morgen sol og søk ly ved aftensol» og «et lett hjerte gjør veien kort» eller en annen variant: «Godt følge gjør milen kort.» Det finske er litt røffere: «Jeg spanderer denne turen, sa kjerringa, hun sparket mannen ned trappene.» På Færøyene sier de: «Bundet er båtløs mann.»

Hos Lonely Planet heter det: «Ikke bekymre deg over hvordan turen vil gå, bare dra av gårde!» og Jahn Teigen har sagt at å ikke ta en risk, er den største risiken du kan ta!

Med disse mer eller mindre visdomsfulle ord kan vi kanskje bare begynne å pakke, og komme oss av gårde?

Bare husk at: «Hvis du ser ut som passbildet ditt er du for syk til å reise.»

Hvis du er frisk nok kan du imidlertid heve ankeret i sjelen din og seile av gårde til de store sjøer, som Shirley Jacobsen oppfordrer til. Kanskje du vil legge deg på hjertet noe filosofen Konfucius sa: «Hvor du enn går, så ta med deg hele ditt hjerte.» I nyere tid har Martha Zimmermann uttalt: «Hvis Gud hadde ment at vi skulle reise turistklasse, ville han ha skapt oss smalere.» Og Rudyard Kipling: «Den reiser raskest som reiser alene.»

Og til slutt, noe som er helt sant: «En av de viktigste reiser man kan foreta, er den som har som mål å møte en annen på halvveien.»

God sommer, og god reise!

Ellen Beate Dyvi